

Leczenie chorych na nowotwory złośliwe z lat 2012-2013 w podregionach woj. dolnośląskiego

W badaniu wyleczalności nowotworów złośliwych w podregionach Dolnego Śląska stwierdziliśmy znaczne różnice w wartościach przeżyć 5-letnich, zdecydowanie najwyższe wartości 5-letnich przeżyć chorych na nowotwory złośliwe z lat 2005-2009 stwierdziliśmy w podregionie miasto Wrocław. U mężczyzn były one wyższe o 11 - 15% od stwierdzanych w pozostałych czterech podregionach, u kobiet o 1% wyższe, niż w podregionie wrocławskim, ale o 5-8% od stwierdzanych w pozostałych trzech podregionach.

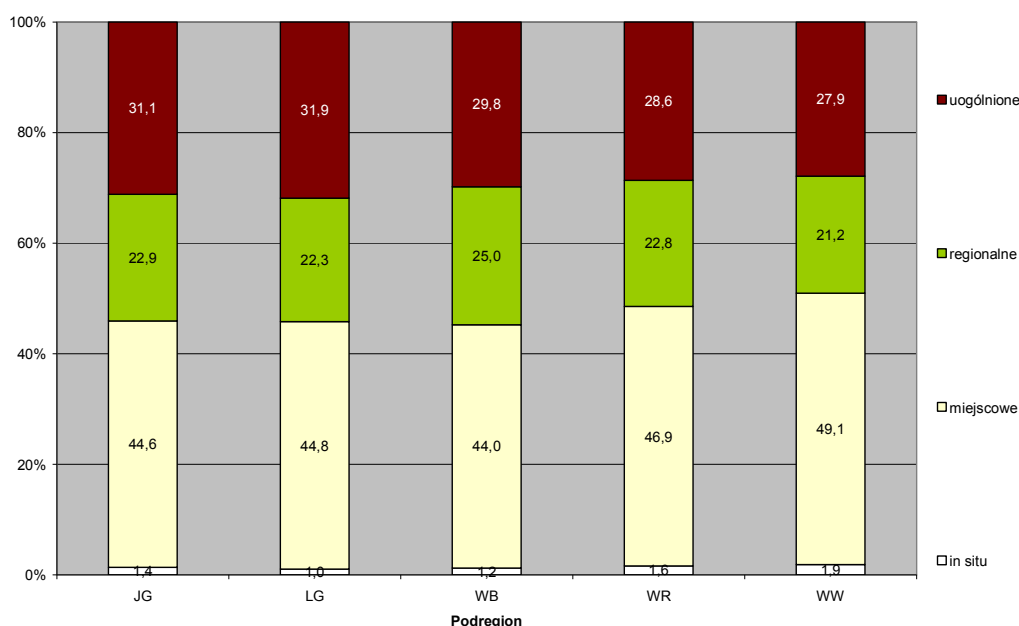
Tab 1. Odsetki 5-letnich przeżyć względnych chorych z lat 2005-2009 w podregionach woj. dolnośląskiego

Podregion	Mężczyźni %	Kobiety %
jeleniogórski	35,3	52,1
legnicko-głogowski	37,1	53,0
wałbrzyski	36,8	50,2
wrocławski	38,9	57,1
miasto Wrocław	50,0	58,4

Cały raport na stronie DCO: http://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2015/06/Podregiony_prze%C5%BCycia.pdf

Jednym z czynników wpływających na różnice w wyleczalności jest niewątpliwie zaawansowanie nowotworów. Różnice zaawansowania klinicznego leczonych nowotworów w podregionach ilustruje poniższy wykres, odsetki stwierdzanych stadiów *in situ* i miejscowych tylko we Wrocławiu przekroczyły 50%, także udział stadiów uogólnionych był tu najmniejszy.

Ryc. 1 Zaawansowanie kliniczne chorych na nowotwory z lat 2012-2013 w podregionach

Wydaje się jednak, że na zróżnicowanie przeżyć 5-letnich prócz różnic w zaawansowaniu wpływa przede wszystkim bliskość, więc także łatwa dostępność do ośrodka onkologicznego, pulmonologicznego oraz ginekologii i urologii we Wrocławiu. Dostępność leczenia onkologicznego może wpływać na jakość leczenia chorych.

Poniższa tabela pokazuje rozmieszczenie lekarzy o specjalizacjach onkologicznych w podregionach woj. dolnośląskiego według Urzędu Wojewódzkiego woj. dolnośląskiego.

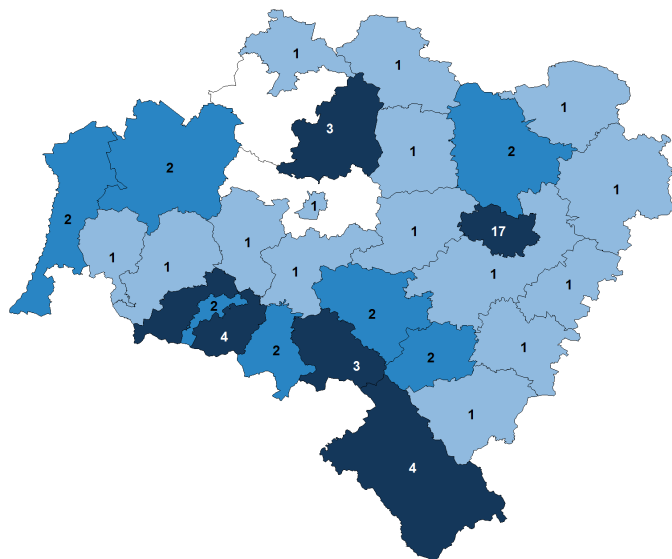
Tab 2. Lekarze onkolodzy w podregionach woj. dolnośląskiego w 2014 roku*

Podregion	Chirurdzy onkolodzy	Radioterapeuci	Onkolodzy kliniczni
Jeleniogórski	7	1	4
Legnicko-głogowski	9	-	6
Wałbrzyski	5	-	2
Wrocławski	1	-	-
Miasto Wrocław	28	37	22
Razem	50	38	34

* **Źródło:** BIULETYN STATYSTYCZNY OCHRONY ZDROWIA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014
<http://duw.pl/download/1/16094/dz52014.pdf>

Jednocześnie opublikowana w 2015 roku „Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa dolnośląskiego” wskazuje na podstawie danych NFZ w województwie na 60 szpitali leczących chorych na nowotwory. Porównanie danych z tabeli i mapy pokazuje, że w 43 szpitalach (poza Wrocławiem) leczących chorych na nowotwory pracuje 22 lekarzy ze specjalizacją z zakresu chirurgii onkologicznej i 12 z chemioterapii.

Ryc. 2 Powiaty w województwie dolnośląskim ze szpitalami leczącymi pacjentów ze schorzeniami onkologicznymi (2012)

Źródło: Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa dolnośląskiego
<http://www.mapypotrzebzdrowotnych.mz.gov.pl/Mapy-potrzeb-zdrowotnych>

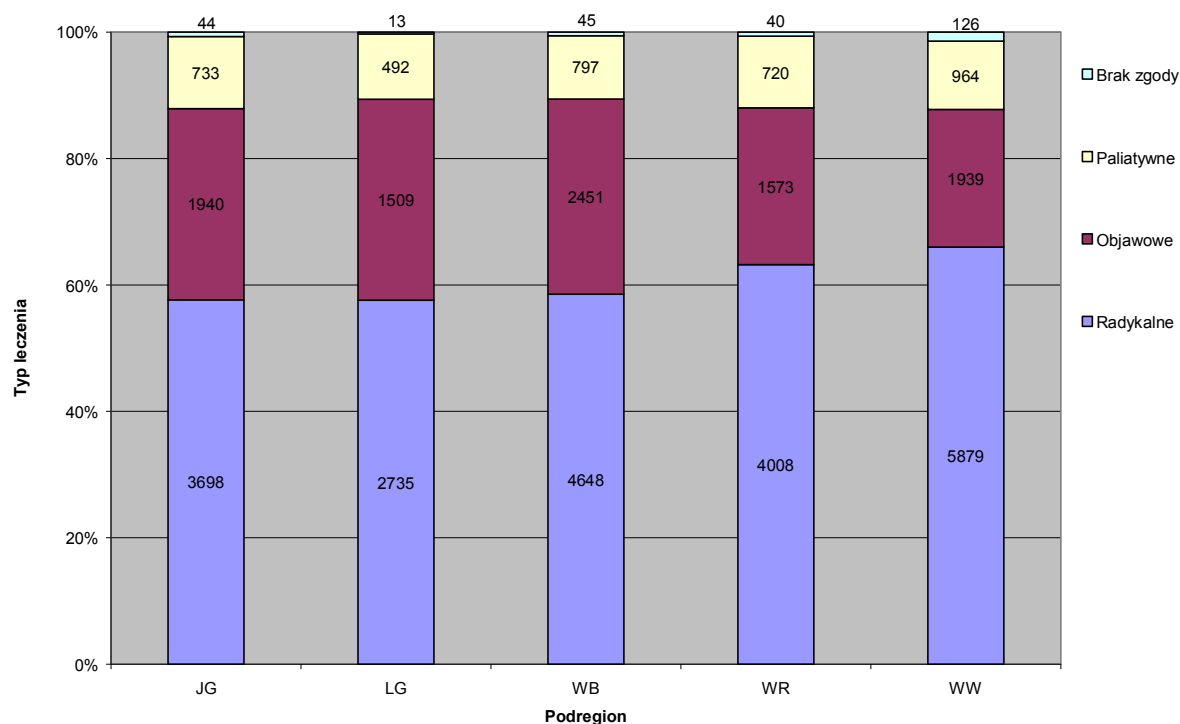
Analiza dotyczy leczenia 25.735 chorych z lat 2012 i 2013 zarejestrowanych w Dolnośląskim Rejestrze Nowotworów, dla których na kartach głośzenia Mz/N1-a określono typ i rodzaj wdrożonego leczenia onkologicznego.

Typ leczenia

Leczenie radykalne wdrożono u około 58% chorych z podregionów jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 63% z wrocławskiego i 66% z Wrocławia, jednocześnie odwrotne różnice stwierdziliśmy w udziale leczenia objawowego – w trzech pierwszych subregionach wyniósł on 30-32%, w wrocławskim 25% i we Wrocławiu 22%. Odsetki chorych leczonych paliatywnie nie różniły się i we wszystkich podregionach wynosiły 10-11%.

Tab. i Ryc. 3 Typ leczenia wdrożony u chorych z lat 2012-2013 według podregionów

Podregion	JG	LG	WB	WR	WW
Typ leczenia					
Radykalne	57,6	57,6	58,5	63,2	66,0
Objawowe	30,2	31,8	30,9	24,8	21,8
Paliatywne	11,4	10,4	10,0	11,4	10,8
Brak zgody	0,7	0,3	0,6	0,6	1,4

Metody leczenia

Tab 4. Chirurgia chorych z lat 2012-2013 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań		Chirurgia		% chirurgii		Chirurgia W DCO		%	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Jeleniogórski	2442	2396	1310	1315	53,6	54,9	328	324	25,0	24,6
Legnicko-głogowski	1734	1805	859	896	49,5	49,6	241	233	28,1	26,0
Wałbrzyski	3012	2992	1627	1596	54,0	53,3	504	538	31,0	33,7
Wrocławski	2348	2362	1362	1468	58,0	62,2	685	684	50,3	46,6
Miasto Wrocław	3259	3348	1986	2122	60,9	63,4	1235	1348	62,2	63,5

Chirurgicznie w latach 2012-2013 było leczonych 50% chorych z podregionu legnicko-głogowskiego, 53-55% z jeleniogórskiego i wałbrzyskiego, około 60% z wrocławskiego i 62% z Wrocławia. Zwracają uwagę różne odsetki tych operacji wykonanych na oddziałach chirurgii Dolnośląskiego Centrum Onkologii – u chorych z podregionów jeleniogórskiego i legnicko-głogowskiego co czwarta operacja odbyła się w DCO, wałbrzyskiego co trzecia, z wrocławskiego co druga i prawie dwie trzecie operacji chorych z Wrocławia.

Tab 5. Radioterapia chorych z lat 2012-2013 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby leczonych, odsetki napromienianych, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań		Radioterapia		% radioterapii		Radioterapia w DCO		%	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Jeleniogórski	2442	2396	672	655	27,5	27,3	363	341	54,0	52,1
Legnicko-głogowski	1734	1805	482	460	27,8	25,5	291	280	60,4	60,9
Wałbrzyski	3012	2992	845	784	28,1	26,2	417	401	49,3	51,1
Wrocławski	2348	2362	803	801	34,2	32,9	675	645	84,1	80,5
Miasto Wrocław	3259	3348	1209	1219	37,1	36,4	1011	974	83,6	79,9

Radioterapią było w latach 2012-2013 leczonych 26-28% chorych z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 33-34% z wrocławskiego i 36-37% z Wrocławia.

Zwracają uwagę różne odsetki leczonych radioterapią w podregionach, mimo jej dostępności prócz Wrocławia w ośrodku wałbrzyskim.

Inne badanie, dotyczące nowotworów odbytnicy, wykazało, że różnice w stosowaniu radioterapii wynikają z leczenia nowotworu przez chirurga onkologa lub chirurga ogólnego – ten drugi znacznie rzadziej kierował chorego na konsultacje do radioterapeuty.

Tab 6. Chemioterapia chorych z lat 2012-2013 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby leczonych, odsetki leczonych chemioterapią, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań		Chemio- terapia		% chemioterapii		Chemioterapia w DCO		%	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Jeleniogórski	2442	2396	910	826	37,3	34,5	280	247	30,8	29,9
Legnicko-głogowski	1734	1805	588	640	33,9	35,5	180	176	30,6	27,5
Wałbrzyski	3012	2992	1063	965	35,3	32,3	362	321	34,1	33,2
Wrocławski	2348	2362	1038	1023	44,2	43,3	556	561	53,6	54,8
Miasto Wrocław	3259	3348	1483	1467	45,5	43,8	804	782	54,2	53,3

Chemioterapią było w latach 2012-2013 leczonych 32-37% z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, oraz 43-45% z wrocławskiego i Wrocławia.

Wnioski

1. Zdecydowana większość lekarzy ze specjalizacją z onkologii w roku 2014 pracowała we Wrocławiu, w tym 28 chirurgów onkologów (22 w DCO) i 22 onkologów klinicznych (12 w DCO).
2. Według danych NFZ i Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 43 szpitalach leczących chorych na nowotwory leżących poza Wrocławiem pracowało tylko 22 lekarzy ze specjalizacją z zakresu chirurgii onkologicznej i 12 z chemioterapii.
3. Leczonych radykalnie było 58% chorych z lat 2012-2013 z podregionów jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 63% z wrocławskiego i 66% z Wrocławia. Paliatywnie leczonych było w podregionach 10-11% chorych.
4. Chirurgią było leczonych w badanym okresie 50% chorych na nowotwory z podregionu legnicko-głogowskiego, 53-55% z jeleniogórskiego i wałbrzyskiego, około 60% z wrocławskiego i 62% z Wrocławia.
5. Radioterapią było w latach 2012-2013 leczonych 26-28% chorych z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 33-34% z wrocławskiego i 36-37% z Wrocławia.
6. Chemioterapią było w latach 2012-2013 leczonych 32-37% z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, oraz 43-45% z wrocławskiego i Wrocławia.

Aneks: dane w powiatach

Udział chirurgii w leczeniu chorych z lat 2012-2013 w powiatach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie.

Powiat	Podregion	Zachorowań		Chirurgia		% chirurgii		Chirurgia W DCO		%	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Bolesławiec	JG	329	357	204	216	62,0	60,5	67	62	32,8	28,7
Jawor	JG	222	219	115	112	51,8	51,1	30	22	26,1	19,6
Jelenia Góra	JG	253	261	130	146	51,4	55,9	29	27	22,3	18,5
Kamienna Góra	JG	228	198	114	109	50,0	55,1	32	29	28,1	26,6
Lubań	JG	228	224	131	126	57,5	56,3	30	28	22,9	22,2
Lwówek Śląski	JG	169	179	85	103	50,3	57,5	28	20	32,9	19,4
Zgorzelec	JG	445	386	238	226	53,5	58,5	47	60	19,7	26,5
Złotoryja	JG	180	182	91	84	50,6	46,2	17	31	18,7	36,9
Miasto Jelenia Góra	JG	388	390	202	193	52,1	49,5	48	45	23,8	23,3
Głogów	LG	307	328	153	174	49,8	53,0	49	51	32,0	29,3
Góra	LG	122	119	60	57	49,2	47,9	22	16	36,7	28,1
Legnica	LG	186	222	85	107	45,7	48,2	23	24	27,1	22,4
Lubin	LG	476	460	241	240	50,6	52,2	58	52	24,1	21,7
Polkowice	LG	214	226	114	118	53,3	52,2	29	23	25,4	19,5
Miasto Legnica	LG	429	450	206	200	48,0	44,4	60	67	29,1	33,5
Dzierżoniów	WB	491	521	265	288	54,0	55,3	92	111	34,7	38,5
Kłodzko	WB	660	613	351	322	53,2	52,5	156	152	44,4	47,2
Świdnica	WB	725	748	444	441	61,2	59,0	92	113	20,7	25,6
Wałbrzych	WB	263	271	116	124	44,1	45,8	25	14	21,6	11,3
Ząbkowice Śląskie	WB	292	279	163	143	55,8	51,3	93	97	57,1	67,8
Miasto Wałbrzych	WB	581	560	288	278	49,6	49,6	46	51	16,0	18,3
Milicz	WR	144	147	86	94	59,7	63,9	44	42	51,2	44,7
Oleśnica	WR	346	467	199	303	57,5	64,9	101	105	50,8	34,7
Oława	WR	404	326	233	212	57,7	65,0	114	97	48,9	45,8
Strzelin	WR	229	204	117	115	51,1	56,4	56	64	47,9	55,7
Środa Śląska	WR	179	167	94	92	52,5	55,1	56	54	59,6	58,7
Trzebnica	WR	364	343	209	213	57,4	62,1	94	84	45,0	39,4
Wołów	WR	231	237	147	147	63,6	62,0	51	54	34,7	36,7
Wrocław (powiat)	WR	451	471	277	292	61,4	62,0	169	184	61,0	63,0
Miasto Wrocław	WW	3259	3348	1986	2122	60,9	63,4	1235	1348	62,2	63,5

Udział radioterapii w leczeniu chorych z lat 2012-2013 w powiatach woj. dolnośląskiego.
Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie.

Powiat	Podregion	Zachorowań		Radioterapia		% radioterapii		Radioterapia w DCO		%	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Bolesławiec	JG	329	357	88	92	26,7	25,8	61	56	69,3	60,9
Jawor	JG	222	219	66	64	29,7	29,2	37	42	56,1	65,6
Jelenia Góra	JG	253	261	72	75	28,5	28,7	31	37	43,1	49,3
Kamienna Góra	JG	228	198	58	58	25,4	29,3	20	25	34,5	43,1
Lubań	JG	228	224	60	74	26,3	33,0	36	42	60,0	56,8
Lwówek Śląski	JG	169	179	48	47	28,4	26,3	28	26	58,3	55,3
Zgorzelec	JG	445	386	130	109	29,2	28,2	76	63	58,5	57,8
Złotoryja	JG	180	182	46	42	25,6	23,1	30	21	65,2	50,0
Miasto Jelenia Góra	JG	388	390	104	94	26,8	24,1	44	29	42,3	30,9
Głogów	LG	307	328	88	91	28,7	27,7	45	52	51,1	57,1
Góra	LG	122	119	25	32	20,5	26,9	17	25	68,0	78,1
Legnica	LG	186	222	53	61	28,5	27,5	32	37	60,4	60,7
Lubin	LG	476	460	140	119	29,4	25,9	102	82	72,9	68,9
Polkowice	LG	214	226	59	51	27,6	22,6	43	30	72,9	58,8
Miasto Legnica	LG	429	450	117	106	27,3	23,6	52	54	44,4	50,9
Dzierżoniów	WB	491	521	140	129	28,5	24,8	93	87	66,4	67,4
Kłodzko	WB	660	613	203	172	30,8	28,1	142	126	70,0	73,3
Świdnica	WB	725	748	177	197	24,4	26,3	88	100	49,7	50,8
Wałbrzych	WB	263	271	76	74	28,9	27,3	10	8	13,2	10,8
Ząbkowice Śląskie	WB	292	279	80	86	27,4	30,8	66	65	82,5	75,6
Miasto Wałbrzych	WB	581	560	169	126	29,1	22,5	18	15	10,7	11,9
Milicz	WR	144	147	42	53	29,2	36,1	35	38	83,3	71,7
Oleśnica	WR	346	467	110	135	31,8	28,9	99	106	90,0	78,5
Oława	WR	404	326	137	116	33,9	35,6	113	91	82,5	78,4
Strzelin	WR	229	204	73	69	31,9	33,8	62	55	84,9	79,7
Środa Śląska	WR	179	167	47	52	26,3	31,1	38	48	80,9	92,3
Trzebnica	WR	364	343	131	127	36,0	37,0	114	106	87,0	83,5
Wolów	WR	231	237	77	81	33,3	34,2	59	61	76,6	75,3
Wrocław (powiat)	WR	451	471	186	168	41,2	35,7	155	140	83,3	83,3
Miasto Wrocław	WW	3259	3348	1209	1219	37,1	36,4	1011	974	83,6	79,9

Udział chemioterapii w leczeniu chorych z lat 2012-2013 w powiatach woj. dolnośląskiego.
Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie.

Powiat	Podregion	Zachorowań		Chemioterapia		% chemioterapii		Chemioterapia w DCO		%	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Bolesławiec	JG	329	357	131	140	39,8	39,2	52	55	39,7	39,3
Jawor	JG	222	219	95	79	42,8	36,1	28	27	29,5	34,2
Jelenia Góra (powiat)	JG	253	261	89	89	35,2	34,1	17	18	19,1	20,2
Kamienna Góra	JG	228	198	73	55	32,0	27,8	22	15	30,1	27,3
Lubań	JG	228	224	77	83	33,8	37,1	30	30	39,0	36,1
Lwówek Śląski	JG	169	179	68	53	40,2	29,6	25	20	36,8	37,7
Zgorzelec	JG	445	386	167	130	37,5	33,7	59	43	35,3	33,1
Złotoryja	JG	180	182	70	63	38,9	34,6	20	15	28,6	23,8
Jelenia Góra (miasto)	JG	388	390	140	134	36,1	34,4	27	24	19,3	17,9
Głogów	LG	307	328	100	119	32,6	36,3	36	33	36,0	27,7
Góra	LG	122	119	50	40	41,0	33,6	16	18	32,0	45,0
Legnica (powiat)	LG	186	222	53	85	28,5	38,3	19	26	35,8	30,6
Lubin	LG	476	460	160	169	33,6	36,7	55	44	34,4	26,0
Polkowice	LG	214	226	75	78	35,0	34,5	23	14	30,7	17,9
Legnica (miasto)	LG	429	450	150	149	35,0	33,1	31	41	20,7	27,5
Dzierżoniów	WB	491	521	178	175	36,3	33,6	63	60	35,4	34,3
Kłodzko	WB	660	613	283	225	42,9	36,7	132	121	46,6	53,8
Świdnica	WB	725	748	212	210	29,2	28,1	68	51	32,1	24,3
Wałbrzych (powiat)	WB	263	271	81	86	30,8	31,7	14	11	17,3	12,8
Ząbkowice Śląskie	WB	292	279	134	114	45,9	40,9	63	65	47,0	57,0
Wałbrzych (miasto)	WB	581	560	175	155	30,1	27,7	22	13	12,6	8,4
Milicz	WR	144	147	60	68	41,7	46,3	35	38	58,3	55,9
Oleśnica	WR	346	467	155	213	44,8	45,6	97	121	62,6	56,8
Oława	WR	404	326	184	143	45,5	43,9	98	83	53,3	58,0
Strzelin	WR	229	204	86	82	37,6	40,2	50	48	58,1	58,5
Środa Śląska	WR	179	167	76	71	42,5	42,5	37	38	48,7	53,5
Trzebnica	WR	364	343	164	130	45,1	37,9	82	63	50,0	48,5
Wołów	WR	231	237	87	99	37,7	41,8	36	51	41,4	51,5
Wrocław (powiat)	WR	451	471	226	217	50,1	46,1	121	119	53,5	54,8
Wrocław (miasto)	WW	3259	3348	1483	1467	45,5	43,8	804	782	54,2	53,3